

ISSN 1392-8295

RESPECTUS PHILOLOGICUS

8(13)

2005

ISSN 1392–8295

mokslo darbai transactions

RESPECTUS PHILOLOGICUS

2005 Nr. 8 (13)

RESPECTUS PHILOLOGICUS Nr. 8 (13)

MOKSLINIS TĘSTINIS LEIDINYS

Leidžia Vilniaus universiteto Kauno humanitarinis fakultetas ir
Jano Kochanovskio Šventojo Kryžiaus akademijos Humanitarinis fakultetas Kielcuose

CZASOPISMO NAUKOWE

Wydawcy: Uniwersytet Wileński – Wydział Humanistyczny w Kownie i

Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego –

Wydział Humanistyczny w Kielcach

ONGOING ACADEMIC PUBLICATION

Published by Vilnius University Kaunas Faculty of Humanities and

Holy Cross Academy n. a. Jan Kochanowski Faculty of Humanities in Kielce

Redakcijos adresas / Adres redakcji / Address of the editorial office:

Žurnalas „Respectus Philologicus“

VU KHF

Muitinės g. 8

Kaunas LT 44280

Tel.: (370-37) 42 26 04

El. paštas / E-mail: lietuviu_fil@vukhf.lt

Interneto svetainė / Strona internetowa / Homepage:

<http://filologija.vukhf.lt>

Redagavo / Redakcja / Edited by:

Aleksandras Krasnovas (lietuvių kalba / język litewski / Lithuanian language),

Beata Piasecka (lenkų kalba / język polski / Polish language),

Jurga Cibulskienė (anglų kalba / język angielski / English language),

Larisa Lavrinec (rusų kalba / język rosyjski / Russian language)

Pagrindinė redaktorė / Redaktor prowadzący / Chief editor:

Viktorija Makarova

ISSN 1392-8295

© Vilniaus universiteto Kauno humanitarinis fakultetas, 2005

© Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach – Wydział Humanistyczny, 2005

REDAKCIINĖ KOLEGIJA – KOLEGIUM REDAKCYJNE

Eleonora Lassan	VU KHF profesorė, habil. dr., Lietuva, <i>vyriausioji redaktorė</i> Profesor Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, dr hab., <i>redaktor naczelny</i> , Litwa
Kazimierz Luciński	Jano Kochanovskio Šventojo Kryžiaus akademijos Kielcuose profesorius, habil. dr., Lenkija, <i>vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas</i> Profesor Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr hab., <i>zastępca redaktora naczelnego</i> , Polska
Irina Uchvanova-Shmygova	Baltarusijos lingvistikos universiteto profesorė, Baltarusija, <i>vyriausiojo redaktoriaus pavaduota</i> Profesor Uniwersytetu Lingwistycznego w Mińsku, Białoruś, <i>zastępca redaktora naczelnego</i>
Aleksandras Krasnovas	VU KHF docentas, Lietuva, <i>atsakingasis sekretorius</i> Docent Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, <i>sekretarz kolegium</i> , Litwa
Danutė Balšaitytė	VU KHF docentė, Lietuva Docent Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, Litwa
Lija Bondarko	Sankt-Peterburgo universiteto profesorė, habil. dr., Rusija Profesor Uniwersytetu w Sankt Petersburgu, dr hab., Rosja
Wiesław Caban	Jano Kochanovskio Šventojo Kryžiaus akademijos Kielcuose profesorius, habil. dr., Lenkija Profesor zw. Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr hab., Polska
Aloyzas Gudavičius	Šiaulių universiteto profesorius, habil. dr., Lietuva Profesor Uniwersytetu w Šiauliai, dr hab., Litwa
Juris Kastinš	Latvijos universiteto profesorius, habil. dr., Latvia Profesor Uniwersytetu Łotewskiego w Rydze, dr hab., Łotwa
Saulius Keturakis	VU KHF mokslo darbuotojas, Lietuva Pracownik naukowy Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, Litwa

Jurij Kleiner	Sankt-Peterburgo universiteto profesorius, habil. dr., Rusija Profesor Uniwersytetu w Sankt Petersburgu, dr hab., Rosja
Irina Külmoja	Tartu universiteto profesorė, habil. dr., Estija Profesor Uniwersytetu Dorpackiego, dr hab., Estonia
Gerald E. Mikkelsen	Kanzaso universiteto profesorius, JAV Profesor Uniwersytetu w Kansas, USA
Olegas Poliakovas	VU KHF profesorius, Lietuva Profesor Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, Litwa
Marek Ruszkowski	Jano Kochanovskio Šventojo Kryžiaus akademijos Kielcuose profesorius, habil. dr., Lenkija Profesor Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr hab., Polska
Michailas Vinogradovas	VU KHF docentas, Lietuva Docent Uniwersytetu Wileńskiego – Wydział Humanistyczny w Kownie, Litwa

EDITORIAL BOARD

Eleonora Lassan	Professor, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania, <i>editor-in-chief</i>
Kazimierz Luciński	Professor, Holy Cross Academy n. a. Jan Kochanowski in Kielce, Poland, <i>deputy editor-in-chief</i>
Irina Uchvanova-Shmygova	Professor, Belarusian University of Linguistics, Belarus, <i>deputy editor-in-chief</i>
Aleksandras Krasnovas	Associate Professor, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania, <i>executive secretary</i>
Danutė Balšaitytė	Associate Professor, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania
Lija Bondarko	Professor, St. Petersburg University, Russia
Wiesław Caban	Professor, Holy Cross Academy n. a. Jan Kochanowski in Kielce, Poland
Aloyzas Gudavičius	Professor, Šiauliai University, Lithuania
Juris Kastinš	Professor, Latvian University, Latvia
Saulius Keturakis	Research Worker, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania
Jurij Kleiner	Professor, St. Petersburg University, Russia
Irina Külmoja	Professor, Tartu University, Estonia
Gerald E. Mikkelson	Professor, The University of Kansas, USA
Olegas Poliakovas	Professor, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania
Marek Ruszkowski	Professor, Holy Cross Academy n. a. Jan Kochanowski in Kielce, Poland
Michailas Vinogradovas	Associate Professor, Vilnius University (Kaunas Faculty of Humanities), Lithuania

TURINYS / SPIS TREŚCI

I. PROBLE莫斯 IR SPRENDIMAI / PROBLEMY I ICH ROZWIĄZANIA

Charles Woolfson (Didžioji Britanija / Wielka Brytania). Discourses of Labour Protest in Post-Communist Lithuania	10
Tatiana Larina (Rusija / Rosja). Cultural Values and Negative Politeness in English and Russian	25
Tatiana Komarovskaya (Baltarusija / Białoruś). Quest for Identity: What is Gained and Lost on the Way	40

II. FAKTAI IR APMĀSTYMAI / FAKTY I ROZWAŻANIA

Лидия Мазур-Межва (Lenkija / Polska). Трансформации смысла поэтических текстов Б. Окдужавы в переводах на польский язык Е. Чеха	49
Beata Wołoszyn (Lenkija / Polska). Zmartwychwstanie w twórczości Cypriana Norwida	60
Алла Б. Темирболат (Kazachstanas / Kazachstan). Хронотоп в аспекте семиотики	75
Anna Wzorek (Lenkija / Polska). Problematyka społeczna w „Mrówkach“ Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskej	80
Дануте Балшайтите (Lietuva / Litwa). Аффрикатизация смычных согласных и палатализация	87
Юрий А. Клейнер, Лариса Н. Каминская (Rusija / Rosja). Нейтральный гласный и неопределенная фонема (к типологии языковых союзов)	97
Helen Oleinik (Baltarusija / Białoruś). Intonation as a Medium of Individual's Perception and Expression	104
Людмила Гарбуль (Lietuva / Litwa). Межславянские заимствования-полонизмы в русском приказном языке XVII века	110
Анжелика Штейнгольд (Estija / Estonia). Поваженный, что наряженный. Попытка поиска внутренней формы	122
Renata Piasecka (Lenkija / Polska). Reglamentacja informacji o krajach socjalistycznych w świetle materiałów I–III narady polskich korespondentów zagranicznych (1969–1971)	132
Raimonda Jonkutė (Lietuva / Litwa). Naujuju europiečių paveikslas Švedijos spaudoje. Valdžia ir solidarumas dienraščių diskusijoje apie ES plėtrą	149
Olga A. Solopova (Rusija / Rosja). Metaphorical Representation of Future in British Political Discourse	161
Hanna Mijas (Lenkija / Polska). The Co-Operative Principle and its Maxims as a Translation Tool	167
Мария Сивенкова (Baltarusija / Białoruś). Феномен искренности в межличностном общении (на материале английского языка)	176

III. NUOMONĖ / OPINIE I POGLĄDY

Eleonora Lassan (Lietuva / Litwa). Еще раз о зависти: общечеловеческой и русской	184
Александр Федута (Baltarusija / Białoruś). Пушкин и Лелевель: история одного недоразумения	200

IV. MOKSLINIO GYVENIMO KRONIKA / KRONIKA BADAŃ NAUKOWYCH

Konferencijų apžvalgos / Konferencje Иосиф Трофимов (Latvija / Łotwa), Олег Перов (Lietuva / Litwa)	205
Anonsai / Zapowiedzi	209

V. REIKALAVIMAI STRAIPSNIAMS /

ZASADY OPRACOWYWANIA PUBLIKACJI

211

CONTENTS

I. PROBLEMS AND SOLUTIONS

Charles Woolfson (United Kingdom). Discourses of Labour Protest in Post-Communist Lithuania	10
Tatiana Larina (Russia). Cultural Values and Negative Politeness in English and Russian	25
Tatiana Komarovskaya (Belarus). Quest for Identity: What is Gained and Lost on the Way	40

II. FACTS AND REFLECTIONS

Lidia Mazur-Mierzwa (Poland). Transformations of Meaning in B. Okudzava's Poetry in Polish Translations by E. Cheh	49
Beata Wołoszyn (Poland). Resurrection in C. Norwid's Works	60
Alua B. Temirbolat (Kazakhstan). Chronotop in the Aspect of Semiotics	75
Anna Wzorek (Poland). Social Issues in "The Ants" by Maria Pawlikowska-Jasnorzewska	80
Danutė Balšaitytė (Lithuania). Affrication of Occlusive Consonants and Palatalization	87
Yuri A. Kleiner, Larissa N. Kaminskaya (Russia). The Neutral Vowel and the Indeterminate Phoneme (Sprachbund Typology).....	97
Helen Oleinik (Belarus). Intonation as a Medium of Individual's Perception and Expression ..	104
Liudmila Garbul (Lithuania). Interslavic Borrowings-Polonisms in Russian Office Language of the 17 th Century	110
Anzhelika Shteingold (Estonia). Povazhenny, Chto Naryazhenny. In Search of the Internal Form	122
Renata Piasecka (Poland). Restriction of Information about Socialist Countries in the Materials of I-III International Correspondents' Meetings (1969-1971) in Poland ...	132
Raimonda Jonkutė (Lithuania). The Image of New Europeans in Swedish Newspapers. Power and Solidarity in the Swedish Press Debates about ES Enlargement	149
Olga A. Solopova (Russia). Metaphorical Representation of Future in British Political Discourse	161
Hanna Mijas (Poland). The Co-Operative Principle and its Maxims as a Translation Tool	167
Maria Sivenkova (Belarus). The Phenomenon of Sincerity in Interpersonal Communication (Based on the English Language)	176

III. OPINION

Eleonora Lassan (Lithuania). Once More about Universal and Russian Envy	184
Aleksandr Feduta (Belarus). Pushkin and Lelevel: A Story of a Misunderstanding	200

IV. SCIENTIFIC LIFE CHRONICLE

Conferences <i>Josif Trofimov (Latvia), Oleg Perov (Lithuania)</i>	205
Announce	209

V. REQUIREMENTS FOR PUBLICATION 211